

УКРАЇНА

(19) UA (11) 60696 (13) U
(51) МПК
A01K 31/06 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВІДБОРУ ПТИЦІ ЗА ОНТОХРОННИМ ІНДЕКСОМ

1

2

(21) u201014736

(22) 08.12.2010

(24) 25.06.2011

(46) 25.06.2011, Бюл.№ 12, 2011 р.

(72) КОВАЛЕНКО ВІТАЛІЙ ПЕТРОВИЧ, ОСТАПЕНКО ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

(73) КОВАЛЕНКО ВІТАЛІЙ ПЕТРОВИЧ, ОСТАПЕНКО ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

(57) Спосіб відбору птиці за онтохронним індексом, що включає вимірювання показників живої маси і екстер'єрних ознак, який **відрізняється** тим, що вимірюють довжину плесна, середнього пальця та

5-ї махової пір'їни крила і проводять відбір птиці за онтохронним індексом, який розраховується за формулою:

$$OI = \frac{\ln X_1 - \ln X_{2(max)}}{\ln X_1 - \ln X_2},$$

де: OI - онтохронний індекс;

X_1, X_2 - індивідуальні значення ознак;

$\ln X_{2(max)}$ - логарифм максимального значення ознаки X_2 .

Корисна модель належить до сільського господарства, зокрема в галузі птахівництва і може бути використана для відбору ремонтного молодняку птиці в селекційно-генетичних центрах, племзаводах і репродукторах.

Відомий спосіб відбору птиці за показником компактності тіла будови визначається співвідношенням живої маси до довжини плесна [1]. Недоліком цього способу є те, що він визначається для курей-несучок яєчних і м'ясних кросів у віці 9 тижнів і це обмежує його використання для відбору ремонтного молодняку і курчат-бройлерів, які вирощуються до 42 діб.

Найбільш близьким до корисної моделі є оцінка і відбір птиці за ознаками розвитку кісток тазової кінцівки (довжина стегна, плесна, третього пальця) [2].

Недоліком цього способу є те, що оцінка і відбір здійснюється на підставі кореляції однієї з екстер'єрних ознак з показником живої маси в кінці періоду вирощування. Не досягається можливість використання декількох екстер'єрних ознак для відбору птиці, представлених як селекційний індекс.

В основу корисної моделі поставлена задача підвищення точності фенотипової оцінки ремонтного молодняку і бройлерів на вирощуванні, яка проводиться за даними початкового періоду (1, 3 тижні) обліку екстер'єрних ознак.

Поставлена задача вирішується тим, що відбір ремонтного молодняку проводиться за 2-3 озна-

ками екстер'єру, які включені в розроблений онтохронний індекс.

На подальше включення в групу ремонтного молодняку і підвищення інтенсивності росту бройлерів відбираються особини з нижче середніми значеннями онтохронного індексу, тобто більш компактні, у яких близьке співвідношення 2-5 показників екстер'єру.

Для з'ясування ефективності запропонованого способу в навчально-науковій лабораторії птахівництва Інституту тваринництва і ветеринарної медицини, проведені дослідження на птиці яєчного кросу Ломан браун за показниками живої маси ремонтного молодняку у віці 120 діб. Показниками онтохронного індексу, які одночасно включались в їх розрахунок були наступні поєднання ознак:

- довжина 5-ї махової пір'їни крила - довжина середнього пальця;

- довжина 5-ї махової пір'їни крила - довжина плесна;

- довжина 5-ї махової пір'їни крила - довжина хвоста;

- довжина плесна - довжина середнього пальця.

Всі ознаки визначались у віці 1-3 тижнів вирощування. Критерієм ефективності відбору за онтохронним індексом було встановлення його високої кореляційної залежності з живою масою ремонтного молодняку у віці 9 тижнів.

Показники кореляційного зв'язку і розраховані коефіцієнти регресії для прогнозування живої маси

(13) U
(11) 60696
(19) UA

птиці в кінці періоду вирощування наведені в таблиці.

Отримані результати свідчать про вищі показники кореляційної залежності з онтохронним індексом (за винятком варіанта поєднання в онтохрон-

ному індексі ознак довжини плесна і довжини середнього пальця, де кореляція була однакова з індексом і довжиною середнього пальця з живою масою птиці).

Таблиця

Кореляція і регресія онтохронного індексу і його складових з живою масою птиці

Вік, тижнів	Ознаки онтохронного індексу	Рівняння регресії $y = a + bx$	Коефіцієнт кореляції (r)
1	довжина 5-ї махової пір'їни крила	$1273,60 - 134,86 X_1$	-0,606
	довжина середнього пальця	$733,80 - 96,96 X_2$	-0,503
	онтохронний індекс	$717,64 - 579,39 OI$	-0,692
1	довжина 5-ї махової пір'їни крила	$827,58 - 90,37 X_1$	-0,388
	довжина плесна	$1273,60 - 134,86 X_2$	-0,606
	онтохронний індекс	$730,79 - 345,89 OI$	-0,637
3	довжина 5-ї махової пір'їни крила	$797,76 - 29,08 X_1$	-0,305
	довжина хвоста	$924,19 - 85,88 X_2$	-0,777
	онтохронний індекс	$748,75 - 392,47 OI$	-0,781
3	довжина плесна	$469,06 - 21,98 X_1$	0,109
	довжина середнього пальця	$962,24 - 132,16 X_2$	-0,509
	онтохронний індекс	$637,4 - 129,30 OI$	-0,503

В цілому, складові індексу мали менші значення коефіцієнта кореляції з ознакою "жива маса". Це вказує на те, що індекс є більш інтегрованим показником оцінки сумісної мінливості ознак пір'яного покриву і лінійних промірів птиці, який визначається в максимально ранньому віці (1, 3 тижні) і забезпечує досить точний прогноз енергії росту молодняку птиці.

Джерела інформації:

1. Сурженко М.В. Використання прийомів стабілізуючого відбору для підвищення ефективності вирощування ремонтного молодняку яєчних курей // Таврійський науковий вісник, - Херсон. - 1997. - Вип. 2. - С 93-96.

2. Гуржий П.Г. Селекционно-технологические способы повышения продуктивных и воспроизводительных качеств мясных кур // Методические рекомендации. - Кубанский ГАУ. - 1997.